

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1184/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 3.Bpkf.182/2025/7. számú végzése, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 122. §-ának második mondata és a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló a 2013. évi CCXL. törvény 14. § (5) bekezdésének „javítóintézeti nevelés” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. § (1) bekezdése alapján fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság mondja ki Budapest Környéki Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 30.Bv.2812/2024/4. számú végzésének és a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bpkf.182/2025/7. számú végzésének az alaptörvény-ellenességét, és a végzéseket semmisítse meg. Kérte továbbá az indítványozó azt is, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 122. §-a második mondatának és a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló a 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 14. § (5) bekezdése „javítóintézeti nevelés” szövegrésze alaptörvény-ellenességét és a jogszabályi rendelkezéseket semmisítse meg.
- [2] Az indítványozó a támadott bírósági végzések és jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdései, II. cikke, IV. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1)–(2) és (5) bekezdései, XVI. cikk (1) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései alapján tartotta indokoltnak megállapítani.
- [3] Az indítványozó az indítványban és annak az Alkotmánybíróság hivatalvezető-helyettesének felhívására előterjesztett kiegészítésében az alkotmányjogi panasz előzményeit érintően a következőket adta elő.

- [4] A Salgótarjáni Járásbíróság 2021. május 19. napján jogerőre emelkedett 4.Fk.33/2021/7-I. számú határozatával vele szemben kiszabott 2 év javítóintézeti nevelést az indítványozó az Emberi Erőforrások Minisztériuma Aszódi Javítóintézet, Általános Iskola, Szakiskola és Speciális Szakiskola intézményben 2021. május 22. napjától töltötte. Az intézkedés tartamába beszámításra került a 2020. november 11. napjától 2021. május 21. napjáig előzetes fogvatartásban töltött idő.
- [5] Az indítványozó a javítóintézeti nevelés tartama alatt 2022. március 4. napjától 2022. március 11. napjáig bűncselekményeket követett el. Az indítványozóval szemben jogerősen kiszabott javítóintézeti nevelés végrehajtását 2022. március 17. napján megszakították, mivel ezt követően a fenti időtartamban elkövetett bűncselekmények miatt a Budapest Környéki Törvényszék előtt indult 15.Fk.97/2022. számú büntető ügygel összefüggésben kényszerintézkedés (letartóztatás) hatálya alatt állt.
- [6] A Budapest Környéki Törvényszék a 2024. március hó 5. napján kelt, és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Fkf.211/2024/19. számú ítéletével 2024. november 7. napján jogerőre emelkedett 15.Fk.97/2022/165-I. számú határozatával, az indítványozót társtettesként elkövetett szexuális erőszak büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt halmazati büntetésül 2 év 10 hónap fiatakorúak börtönében végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte.
- [7] Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Aszódi Javítóintézet, Általános Iskola, Szakiskola és Speciális Szakiskola 2024. december hó 10. napján arról nyújtott tájékoztatást, hogy az indítványozó javítóintézeti nevelésének hátralévő része 7 hónap 24 nap. Ezt követően a Budapest Környéki Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 2025. január 14. napján kelt 30.Bv.2812/2024/4. számú végzésével az indítványozóval szemben a fentiek szerint kiszabott 2 év javítóintézeti nevelésből még hátralévő 7 hónap 24 nap javítóintézeti nevelést 3 hónap 27 nap fiatakorúak börtönében végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre változtatta át.
- [8] Az indítványozó és védője az elsőfokú végzés ellen fellebbezéssel élt. Vitatták, hogy a szabadságvesztés kiszabására a javítóintézeti nevelés hatálya alatt került sor. A másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2025. március 24. napján kelt 3.Bpkf.182/2025/7. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. A másodfokú bíróság felhívta az indítványozó figyelmét arra, hogy a vele szemben elrendelt kényszerintézkedés (letartóztatás) tartama alatt – figyelemmel a Bv. tv. 14. § (7) bekezdésében foglaltakra – a javítóintézeti nevelés elévülése nyugodott, így annak a végrehajthatósága időközben nem szűnt meg.
- [9] Az indítványozó ez utóbbi két bírósági végzéssel szemben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Abban kifejtette, hogy véleménye szerint a támadott bírósági

végzésekkel összefüggésben több alapvető alkotmányjogi kérdés is felvethető, így az, hogy:

- a vele szemben alkalmazott átváltoztatás következtében – figyelemmel a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 2. §, 677. § és 679. §-ára is – miként biztosítható esetében az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelmények érvényesülése;
- miként érvényesül esetében az átváltoztatás következtében a Be. 595. § szerinti súlyosítási tilalom,
- az átváltoztatás a kétszeres értékelés tilalmába ütközik-e.

- [10] Az alaptörvény-ellenesség indokai körében az indítványozó az alábbiakat adta elő. Utalt rá, hogy a javítóintézeti nevelés hatálya alól nem a saját akaratából került ki, hanem azért, mert a letartóztatás végrehajtását nem a javítóintézeti nevelés körében rendelték el. Ezért a javítóintézeti nevelés kitöltése véleménye szerint nem az ő magatartására visszavezethető okból maradt el. A letartóztatás idejére ugyanakkor kiemelték a megszokott javítóintézeti közösségi környezetből, elesett az intézeti nevelési és oktatási lehetőségeitől. Álláspontja szerint az átváltoztatás sérti az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdéseit, mert nem állt fenn a javítóintézeti nevelés szabadságvesztésre, vagyis súlyosabb jogkövetkezményre való átváltoztatásának más alapvető jog érvényesülése érdekében vagy más alkotmányos érdek védelme érdekében feltétlenül szükséges, az elérni kívánt céllal arányos, az alapvető jog lényeges tartalmát tiszteletben tartó indoka. E körben az indítványozó szerint jelentős körülmény, hogy az átváltoztatás következményeként a szabadságvesztés végrehajtása sérti az Alaptörvény II. cikkében, XV. cikk (1)–(2) és (5) bekezdésében, XVI. cikk (1) bekezdésében, XXVIII. cikk (1)–(7) bekezdésében foglaltakat is.
- [11] Az Alaptörvény XVI. cikkének sérelmét az is okozza, hogy az indítványozó az átváltoztatás következtében végrehajtandó szabadságvesztés keretei között nem részesülhet a javítóintézetben elérhető szintű védelemben és gondoskodásban.
- [12] „Tarthatatlan” az indítványozó szerint, hogy az átváltoztatás következtében nem a szabadságvesztés legenyhébb – fogház – végrehajtási fokozata alkalmazandó. Ez ellentétes az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésével és az Alaptörvény II. cikkének a sérelmét is előidézi. Az pedig, hogy az átváltoztatás önálló szabadságvesztés büntetést jelent és azt nem vonják össze a későbbi elítéléssel, az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésének a sérelmét valósítja meg.
- [13] Sérül továbbá az indítványozó Alaptörvény II. cikkéből fakadó emberi méltósághoz való joga, mivel az átváltoztatás ellentétes a Be. Alapvető rendelkezéseivel és a Be. fiatalkorúakat védő eljárási szabályaival.

- [14] A Btk. 122. §-ának második mondata az indítványozó szerint sérti a súlyosítási tilalom büntetőeljárási elvét, ezért ez a jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésével ellenes.
- [15] A Bv. tv. 14. § (5) bekezdésének „javítóintézeti nevelés” szövegrésze az indítványozó szerint azért ellentétes az Alaptörvény XVI. cikk rendelkezésével, mert a gyermek mindenek felett álló érdeke megkívánja, hogy a kényszerintézkedés foganatosítása alatt se legyen a javítóintézeti nevelés alól kivonva, mert azzal megszakad a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődése.
- [16] Az indítványozó az Abtv. 61. §-ára hivatkozással kérte, hogy az Alkotmánybíróság hívja fel a bíróságot a kifogásolt döntés végrehajtásának a felfüggesztésére.
- [17] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].
- [18] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.
- [19] 2.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panaszt az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni. A jelen indítvány alapjául szolgáló büntetés-végrehajtási bírói eljárást a Budapest Környéki Törvényszék 3.Bpkf.182/2025/7. számú végzése zárta le jogerősen, így ez a döntés minősül az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében olyan, a bírósági eljárást befejező döntésnek, amely alkotmányjogi panasszal támadható.
- [20] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó a jogerős bírósági végzést az indítvány tanúsága szerint 2025. március 25. napján vette kézhez, amelyet követően az alkotmányjogi panaszt 2025. április 1-jén nyújtotta be az elsőfokú bíróság útján határidőben.
- [21] 2.3. Az indítvány az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek az alábbiak szerint nem tesz eleget. Az indítványozó beadványában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezéseket [Abtv. 26. § (1) bekezdés, 27. § (1) bekezdés], továbbá

felhívta az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdései, II. cikke, IV. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1)–(2) és (5) bekezdései, XVI. cikk (1) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései]. Megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálendő konkrét bírósági határozatokat és jogszabályi rendelkezéseket, továbbá kifejezett kérelmet fogalmazott meg a megsemmisítésükre.

- [22] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés értelmében az indítvány továbbá abban az esetben tekinthető határozottnak és fogadható be, ha megjelöli az eljárás megindításának indokait és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [b) pont]; továbbá indokolást tartalmaz arra nézve is, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [e) pont]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítvány nem alkalmas az érdemi elbírálásra {3075/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [19]; 3231/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [26]}. Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy ezen feltételeket az indítvány nem teljesítette.
- [23] Az Alaptörvény indítványban felhívott rendelkezései köréből ugyanis az indítványozó egyetlen indítványi elem tekintetében sem adott elő alkotmányjogilag értékelhető, releváns indokolást. Az indítványban sérelmesként felhívott rendelkezések alaptörvény-ellenességét az indítványozó pusztán állította, azokkal összefüggésben magyarázattal nem szolgált. Nem adott elő érdemben elbírálható érvelést arra vonatkozóan, hogy a támadott bírósági végzések vagy a kifogásolt jogszabályi rendelkezések miként sértik az indítványban felhívott alaptörvényi rendelkezéseket. Az indítvány ezen hiányossága tehát mind az Abtv. 26. § (1) bekezdésére, mind pedig az Abtv. 27. § (1) bekezdésére alapított indítványi elemek esetében fennáll. Ezért az indítványban foglalt kifogások érdemi vizsgálatának a konkrét alkotmánybírósági eljárásban nem volt helye.
- [24] Az indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jog sérelme orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési

tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.

- [25] 3. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontjára figyelemmel visszautasította.
- [26] Az Alkotmánybíróságnak az indítvány visszautasítására tekintettel az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről nem kellett döntenie.

Budapest, 2026. február 10.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett